24/01/2020

Обележена 78-годишњица Новосадске рације

Леденог јануара, пре 78 година, Нови Сад завијен је у црно – од 21. до 23. јануара 1942. године мађарски окупатори побили су и под лед Дунава бацили више хиљада Новосађана. На новосадском Кеју жртава рације, 23. јануара 2020. године, обележена је 78-годишњица од овог трагичног догађаја.

У подне, код споменика Породица, окупили су се представници Српске Православне Цркве и Јеврејске општине у Новом Саду, делегације Града Новог Сада, Скупштине Војводине и Војске Србије, Муфтија војвођански Мухамед Зилкић, представници амбасада Израела и Мађарске, други политички и културни делатници, као и многобројни народ који је дошао да увелича овај молитвени догађај и да покаже јединство свих који се с тугом у срцу сећају невино страдалих жртава.

На самом почетку програма, г. Милош Вучевић, градоначелник Новог Сада, позвао је присутне да минутом ћутања одају пошту жртвама Новосадске рације. Градоначелник је рекао да прошлост има много тога да нам поручи и да је не смемо препустити забораву. -Јануар 1942. године: снежна зима беснела је у Бачкој исто као што је беснео Други светски рат. Мраз је пустошио све пред собом исто као што су фашисти остављали пустош где год да су газили. Тог леденог јутра, 21. јануара, Нови Сад се пробудио облепљен прогласом хонведског командира са упозорењима и претњама како се, наводно, траже сумњива лица. Био је то наговештај ужаса и масовних зверстава над Србима, Јеврејима и Ромима. Кренули су фашисти у свој крвави пир, подсетио је градоначелник Новог Сада.

Програм је настављен молитвеним поменом, који је, у име Српске Православне Цркве, служио Његово Преосвештенство Епископ бачки г. Иринеј, уз саслужење епископâ банатског Никанора, мохачког Исихија и умировљеног милешевског Филарета, новосадског свештенства и ђаконства. После служења помена, владика Иринеј је, поздравивши присутне, у својој беседи рекао да нам је света дужност да учинимо све да се злочини никада не понове. -Ми немамо право на заборав. Ми, као хришћани, овим сећањима не призивамо никакву освету нити распирујемо било какву мржњу. Не дозволити себи да због већег или мањег броја зликоваца са њима поистоветимо било који народ. Ово што се овде десило извршили су окупатори из Мађарске, у време нацистичке епохе, уз подршку једног броја наших суседа, домаћих Мађара. У истом том времену, у истом том народу, постојали су и ликови као Телеки и Бајчи Жилински. Ми, вршећи ова свети и светли помен, негујемо истинску човечност, која није могућна без истинске вере у Бога, у правду и љубав Божју, која ће на крају увек тријумфовати. Јачи је Бог него сатана, Христос него антихрист, светлост него тама, живот него смрт, правда него неправда, љубав је јача него мржња, поручио је владика Иринеј.

Епископ бачки је казао да је данас, непосредно пре свечаног обележавања годишњице Рације на Кеју, откривена у центру Новог Сада прва спомен-плоча посвећена колективном страдању у Новосадској рацији.

У име Јеврејске заједнице Србије помен је одржао господин Исак Асиел, врховни рабин Србије. Господин Асиел је рекао да је данашње окупљање подсетник на лекције живота. -Сећање може да улије животну снагу, истакао је врховни рабин Србије.

Цвеће на споменик Породица положили су г. Милош Вучевић, градоначелник Новог Сада, представници Покрајинске владе, г. Иштван Пастор, председник Скупштине Војводине, представници амбасада Мађарске и Израела, затим представници Јеврејске општине Нови Сад, Савеза Јеврејских општина Србије, Матице ромске.

Венац са брода Речне флотиле у Дунав су спустили представници Скупштине града Новог Сада, Јеврејске општине Нови Сад и Матице ромске.

После програма уприличеног на Кеју жртава рације, присутни су се упутили ка новосадској плажи Штранд, где је служен помен код спомен-плоче жртвама Рације.

У програму одржаном код споменика Породица су учествовали хор Саборне цркве Свети Георгије и хор новосадске Јеврејске општине Хашира.

spc.rs